

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

с. Верхний Услон

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләр һәм хайваннар мәетләрен ашыгыч рәвештә күмүне оештыру чаралары турында

«Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы, «Халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы федераль законнар белән, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы, Россия Федерациясә Хөкүмәтенең «Россия Федерациясендә гражданлык оборонасы турындагы нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрендәге 804 номерлы карары, «Муниципаль берәмлекләрдә һәм муниципаль оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» Россия гадәттән тыш хәлләр Министрлыгының 2008 елның 14 ноябрендәге 687 номерлы боерыгы нигезендә һәм гражданнар оборонасы чараларын планлаштыруны камилләштерү максатларында, хәрби конфликтлар вакытында яки шул конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләр һәм хайваннар мәетләрен ашыгыч рәвештә күмүне оештыру максатларында, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен күмү буенча Нигезләмә (1 нче кушымта);

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен ашыгыч күмү буенча Комиссия турында Нигезләмә (2 нче кушымта);

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен ашыгыч күмү буенча Комиссия составы (3 нче кушымта).

2. «Югары Ослан муниципаль районының Гражданлык яклавы идарәсе» МКУ житәкчесенә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен ашыгыч күмү буенча чаралар планын эшләргә һәм раслауга тәкъдим итәргә

3. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең төзелеш, торак-коммуналь хужалык, элемтә һәм энергетика буенча беренче урынбасарына йөкләргә.

Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты Житәкчесе И.И.Шакиров

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен күмү буенча Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы, «Халыкны һәм территорияләргә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы, «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы, «42.7.01-2021 ГОСТР ны раслау турында «Гражданнар оборонасы «Хәрби һәм тыныч вакытта мәетләргә күмү» 2021 елның 13 сентябрендәге 950-ст номерлы Федераль агентлыкның боерыгы нигезендә, Россия Федерациясә Авыл хужалыгы Министрлыгының «Биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерү буенча ветеринария кагыйдәләрен раслау турында» 2020 елның 26 октябрендәге 626 номерлы боерыгы, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау хақында» Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының 2020 елның 13 мартындагы 19 номерлы карары нигезендә әлеге Нигезләмә эшләнде һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә (алга таба - Югары Ослан муниципаль районы) хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен күмү буенча чаралар комплексын оештыруга һәм үткәргүгә гомуми таләпләргә билгели.

2. Әлеге Нигезләмә максатларында түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

үле гәүдәләргә ашыгыч күмү - хәрби конфликтлар барышында яисә бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләр һәм хайваннар мәетләрен ашыгыч рәвештә күмү чаралары комплексы;

жирләү (күмү) урыннары - этик, санитария һәм экология таләпләре нигезендә һәлак булганнарның гәүдәләрен (жәсәдләрен) күмү өчен жир кишәрлекләргә бүлгән бирелгән жир участкалары. Мәет жирләү (күмү) урыннары дөүлэт һәм муниципаль, гадәт буенча, жәмәгать, дин һәм хәрбиләргә карауларына карап аерыла.

кремация - махсус мичләрдә үле гәүдәләргә яндыру, үлгән гәүдәләргә уттаяндыру, теге яки бу күмү йоласын үтәп, күмүнең бер төре.

Һәлак булганнарның гәүдәләрен (мәетләрен) күмү (жирләү) халыкны санитария - гигиена һәм эпидемиягә каршы тәэмин итү чараларының бер өлеше булып тора һәм йогышлы авырулар кабынуын булдырмау һәм яшәү өчен уңай шартлар тудыру максатында гамәлгә ашырыла.

II. Хәрби һәм тыныч вакытта кешеләр һәм хайваннар мәетләрен ашыгыч рәвештә күмүгә бәйлә бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган гражданның оборонасы буенча төп чаралар

Хәрби һәм тыныч вакытта кешеләр һәм хайваннар мәетләрен ашыгыч рәвештә күмүгә бәйлә бурычларны хәл итү максатларында башкарыла торган гражданның оборонасы буенча төп чаралар түбәндәгеләр була:

1. Мөмкин булган күмү жирләрен алдан билгеләү;
2. Мәетләрен ашыгыч рәвештә күмү чараларын тәмин итү өчен гражданның оборонасы көчләрен һәм чараларын, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында, әзерләү һәм аларны әзер килеш тоту;
3. һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) күмү (жирләү) урыннарын жиһазлау;
4. Үлгәннәрне табу, аларны ачыклау урыннарын теркәү, аерып алу һәм беренчел эшкәртү, танып белү һәм документлаштыру, һәлак булганнарны ташу һәм күмү эшләрен оештыру;
5. Санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

1. Мөмкин булган күмү жирләрен алдан билгеләү

1.1. Жирләү урыннарына участкалар сайлау һәм территорияләрен күмү урыннарына бүлеп бирү Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан, хәрби конфликтлар барышында яки шул конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вакыт гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның мәетләрен вакытлыча күмү комиссиясе белән берлектә (алга таба – Комиссия), СанПиН 2.1.2882-11 нигезендә уңай санитар-гигиена экспертизасы, төзелеш кагыйдәләре нигезендә, гидрогеологик характеристикаларны, жир рельефы үзенчәлекләрен, әйләнә-тирә мохиткә рөхсәт ителгән иң чик экологик йөкләнешләрен исәпкә алып башкарыла һәм жирләү урынының билгесез олак вакытын тәмин итәргә тиеш.

1.2. Жирләү урынын урнаштыру өчен жир кишәрлеге бирү жир законнары нигезендә, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә расланган проект документациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.3. Массакүләм күмү кишәрлеге түбәндәге таләпләрне канәгатьләндерергә тиеш:

а) хужалык-эчә торган максатлар өчен грунт суларын куллана торган торак пункттан капма-каршы якка авышлык булу;

б) ташу вакытында су басмаска;

в) грунт суларының максималь торуы белән жир өстеннән кимендә 2,0 метр ераклыкта тору дәрәжәсенә ия булу;

г) 1,5 метр тирәнлектә һәм түбәндә, туфрак дымлылыгы якынча 6 - 18% чамасы булган кипкән йомшак туфрак (комлы) булырга тиеш.

1.4. Мөмкин булган күмү урыннары ераклыкта урнашырга тиеш:

а) санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитария классификациясе буенча санитария кагыйдәләре нигезендә торак, иҗтимагый биналардан, спорт-савыктыру һәм шифаханә-курорт зоналарыннан;

б) су чыганагын санитар саклау зоналарының поясларның исәп-хисаплары

һәм фильтрлау вақыты җитәрлек булуын раслап, халыкны үзәкләштерелгән су белән тәмин итү чыганагының 1000 метрдан ким булмаган үзәкләштерелгән су алу корылмалары.

1.5. Җир астындагы участок күләмен билгеләгәндә төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре белән билгеләнгән нормативтан чыгып эш итәргә кирәк(П-60-75 бүлек) - 1000 кешегә 0,01 гектар, торак пунктларга һәм торак кварталларга кадәр ара 300 метрдан да ким булмаска тиеш.

Һәр зона 40 га майданнан артмаслык һәм мөстәкыйль күмү урыны булып эшли алсын өчен, 40 гектардан артык майданлы участокны бүлөп биргәндә, участокны эхлакый яклау зонасы белән бүленгән зоналарга кертергә кирәк.

Эхлакый күмүне саклау зонасында, шул исәптән кремациядән соң да урнашырга ярамай.

Мораль яклау зонасы киңлеген кимендә 40 м кабул итәргә тәкъдим ителә.

1.6. Күмү урынына керер алдыннан мәетләргә йөртү һәм бушату өчен майданчык каралган булырга тиеш, күмү урыннарында хәрби хөрмәт һәм башка йолалар бирү өчен майданчыклар каралган булырга тиеш.

1.7. Җирләү территориясә периметр буйлап әйләндереп алынырга тиеш.

2. Мәетләргә ашыгыч рәвештә күмү чараларын тәмин итү өчен, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында, көчләргә һәм гражданның оборонасы чараларын булдыру, эзерләү һәм эзер тоту

Мәетләргә ашыгыч җирләү буенча команда (төркем) гражданның оборонасы буенча чаралар башкаруны тәмин итүче оешмалар базасында, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль хезмәтләр (оешмалар) базасында төзелә, ул коммуналь-техник коткару хезмәте составына керә торган структурадан гыйбарәт, хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вақыттагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә һәлак булган кешеләр һәм хайваннар мәетләргә ашыгыч җирләү буенча чаралар комплексын уздыру өчен эзерләнгән техника, җиһазлар, җайланмалар һәм материаллар белән җиһазландырыла.

Гражданның оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итүче оешмалар исемлегә, шул исәптән махсус ритуаль хезмәтләр (оешмалар) базасында, мәетләргә вақытлыча күмү өчен билгеләнгән команда (төркем) төзүче милек рәвешләргә карамастан, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә, раслана һәм тиешле оешма җитәкчеләргә җиткерелә

Мәетләргә күмү буенча команда (төркем) составын һәм структурасын хәрби конфликтлар барышында яки шул конфликтлар нәтижәсендә һәлак булган кешеләргә һәм хайваннарның мәетләргә вақытлыча күмү Комиссиясә билгели, шулай ук, кирәк булган очракта, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вақыт гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә, гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча йөкләнгән бурычлардан чыгып, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты билгели.

Мәетләргә күмү буенча команда (төркем) эшчәнлегә Югары Ослан муниципаль районының Гражданның оборонасы һәм халыкны яклау планы һәм Югары Ослан муниципаль районының гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча эш планы буенча башкарыла.

Автомобиль транспортында һәм махсус техникада үле гәүдәләргә ашыгыч күмү буенча команданы (төркемнәргә) хәрби вақытта мобилизация планнары буенча хәрби һәм башка мөһим йөк ташулар белән мәшгуль булмаган ресурслар хисабына

тәэмин ителә.

Хәрби һәм тыныч вакытта мәетләрне ашыгыч җирләү буенча команда (төркем) төзелә:

мәетләр жыю өчен;

мәетләрне күмү урынына китерү;

складлардан табутларны (герметик пакетларны яисә контейнерларны) күмү урынына китерү;

мәетләрне зарарсызландыру һәм күмү үткөрү.

«Югары Ослан муниципаль районының гражданның яклау идарәсе» муниципаль казна оешмасы - Югары Ослан муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гражданның оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәсе мәетләрне ашыгыч күмү буенча команда (төркем) эшчәнлеген координацияли.

Команданың (группа) мәетләрне ашыгыч күмү буенча шәхси составын әзерләү гамәлдәге Россия Федерациясе законнары нигезендә, Россия гадәттән тыш хәлләр Министрлығының оештыру-методик күрсәтмәләрен исәпкә алып, шулай ук гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча өйрәнүләрдә һәм күнекмәләрендә катнашу нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) күмү (җирләү) урыннарын җиһазлау

Яндырылмаган калдыкларны күмү гамәлдәге Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарылырга тиеш.

Кремациядән соң (көл) калдыкларны урналарда колумбард стеналарында, колумбарийларда һәм каберләрдә күмү рөхсәт ителә.

Табут тән белән күмелгәндә кабернең тирәнлеген җирле шартларга (грунтларның характерына һәм җир асты суларының торыш дәрәжәсенә), әмма кимендә 1,5 м билгеләргә кирәк.

Туганнар каберләрендә күмү, түбәндәге шартларны үтәгәндә, дәүләт санитар-эпидемиологик хезмәте органнарының һәм учреждениеләренең санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда рөхсәт ителә:

каберләр саны, тирәнлек һәм күмү дәрәжәләре саны җирле климат шартларыннан һәм грунт суларының биеклегеннән билгеләнә;

горизонталь буйлап табутлар арасындагы ераклык кимендә 0,5 м булырга һәм өстенә ылыслы ботаклар салына торган җир катламы белән тутырылырга тиеш;

Табутлар берничә дәрәжәдә урнашканда алар арасындагы ераклык вертикаль буенча ким дигәндә 0,5 м булырга тиеш. Өске рәттәге табутлар аскы рәтнең табутлары арасындагы бушлыкларда урнаштырыла;

ике дәрәжәгә күмү тирәнлеген кимендә 2,5 м булырга тиеш;

кабер төбе грунт сулары биеклегеннән 0,5 м дан да ким булмаса тиеш;

табутларның өске рәтеннән өскә кадәр Җирнең калыңлыгы ким дигәндә 1 м булырга тиеш;

кабер өстендәге калкулык кимендә 0,5 м биеклектә урнаша;

туганнар каберләре төбәндә үле гәүдәләрен минеральләштерүне тизләтү өчен канаулар һәм коелар урнаша, шулай ук кабер төбеннән алып өске катка кадәр вентиляция каналы салына.

Үлгәннәрне күмү урынына күчерү махсуслаштырылган транспорт белән башкарыла. Азык-төлек чималын һәм азык-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгәннәрне ташу өчен башка төр автотранспорттан

файдалану рөхсәт ителә.

Мәрхүмнәрне ташып һәм күмгәннән соң, транспорт, мәжбүри рәвештә, билгеләнгән тәртиптә куллануга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән җыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш.

Аеруча куркыныч йогышлы авыруларның таралуын булдырмау максатларында, этиология инфекциясеннән, шулай ук аеруча куркыныч инфекцияләрдән үлгән кешеләрне күмү процессы (дәвалау учреждениеләрендә үлгән яки дәвалау өчен патологоанатомик бүлекчәләргә кергән) цинкланган, герметик табутларда турыдан-туры патологоанатомия бүлегеннән башкарыла.

Югары радиоактив фон булган үлгәннәрне күмү, Россия Федерациясе законнары нигезендә, халыкның радиация куркынычсызлыгын тәэмин итүгә бәйлә мөнәсәбәтләрне җайга салучы махсус бирелгән кишәрлектә рөхсәт ителә.

Үлгәннәрнең калдыкларын яңадан күмү Россия Федерациясенә гамәлдәге законнарында билгеләнгән очрақларда һәм тәртиптә башкарыла. Күмелгәннән алып бер ел элек яңадан күмергә киңәш ителми.

Кабер калдыклары алынган очрақта, билгеләнгән тәртиптә куллануга рөхсәт ителгән дезинфекция чаралары белән эшкәртелергә тиеш, салына һәм планлаштырыла.

Туганнар кабереннән үлгәннәрнең калдыкларын алу, санитар-эпидемиологик нәтижә булган очрақта, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органнары яки җирле үзидарә органнары карары буенча туганнар каберендә күмелгән барлык калдыкларны күчереп күмү очрақларында мөмкин.

Күмү вакытында кулланыла торган предметлар һәм матдәләр (табутлар, урналар, венoклар, бәлзәм бирә торган матдәләр) санитар-эпидемиологик нәтижә булган очрақта куллануга рөхсәт ителә.

4. Үлгәннәрне табу, аларны ачыклау, алу һәм беренчел эшкәртү, танып белү һәм документлаштыру, һәлак булганнарны ташу һәм күмү эшләрен оештыру.

4.1. Гәүдәләрне эзләү, аларны ачыклау урыннарын билгеләү, һәлак булучыларны чыгару һәм беренчел эшкәртү.

Һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) эзләү разведка үткәру барышында һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) күмү буенча командалар (төркемнәр) көче белән, җирле халык сораштырулары мәгълүматлары буенча, рәсми органнар һәм граждaннар гаризалары, шулай ук хәрабәләрне тикшергәндә, урынны, биналарны һәм корылмаларны визуаль карап тикшергәндә башкарыла. Һәлак булганнарны оешкан һәм планлы эзләү максатларында торақ пунктларның, икътисад объектларының һәм аның тирәсендәге урыннарның территорияләре эзлекле рәвештә тикшерелә торган участкаларга (зоналарга, секторларга) бүленә. Һәлак булганнарның гәүдәләрен (жәсәдләрен) ачыклау урыннары күзәтү, узел, жентекле һәм танып-белү фотосурәтләре, җирлектә озак вакытлы ориентирларга бәйләп мәетләрен (калдыкларны) табу урыннарын урнаштыру схемаларын төзү юлы белән җирләү буенча команда (төркем) башлыгы тарафыннан теркәлә. Озак вакыт ориентирлар дигәндә, алар вакыт дәвамында шактый үзгәрешләр кичерми торган җирлекнең рельефы элементлары, магистраль автомобиль (тимер) юллары, юлүткәргечләр элементлары һ.б. аңлашыла.

Биналар һәм корылмаларның, подвал һәм башка астагы биналарның җиммерекләре астыннан ачыкланганнан соң һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) алу һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр алып баруга, җиммерекләренә сүтүгә, яңа төзелеш мәйданчыкларын әзерләүгә, җиммерелгән

биналарны һәм корылмаларны торгызуға һәм ремонтлауға җәлеп ителә торган көчләр тарафыннан башкарыла.

Һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) һәм якин-тирәдәгә урыннарны, җитәкче (начальник) командасы буенча биналарны һәм корылмаларны миналауда шикләнгән очракта, эшләр туктатыла, чикләү куела һәм күмү буенча команда (төркемнең) пиротехнигы чакыртыла. Эш җайга салуны төгәлләү турында җитәкчегә (начальникка) пиротехника докладыннан соң яңартыла.

Кирәк очракта һәлак булганнарның гәүдәләрен беренчел эшкөртү аларны танып белү һәм күмү (жирләү) урыннарына илтү өчен шартлар тәмин итү максатыннан башкарыла.

4.2. Һәлак булганнарны тану

Тәннәрне (калдыкларны) тану һәлак булган гражданның шәхесен билгеләү максатыннан башкарыла.

Һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) карау эчке эшләр органнары хезмәткәрләре тарафыннан белгечләр - медицина хезмәткәрләре (судмедэкспертлар) катнашында башкарыла. Тикшерү тәмамлангандан соң эчке эшләр органнары хезмәткәрләре һәлак булганнарның гәүдәсен (калдыкларын) танып белү беркетмәләрен төзи.

Аерым очракларда, хәл мөмкинлек биргәндә, шәхесне билгеләү мәетләрен туганнарына, күршеләренә, хезмәттәшләренә һәм үлгән кешеләренә яшәү һәм эшләү урыны буенча башка затларга танып белү юлы белән үткәрелергә мөмкин.

Һәлак булганнарның шәхесен ачыклау өчен, шәхесне раслаучы документлардан тыш, табылган хатлар, куен дәфтәрләре, фотосурәтләр һәм башка материаллар кулланыла, аерым очракларда шәхес билгеләү мәетне күрсәтү юлы белән, туганнарына, күршеләренә, хезмәттәшләренә һәм һәлак булуының яшәү һәм эшләү урыны буенча башка затларга тану юлы белән үткәрелергә мөмкин.

Тышкы билгеләр буенча шәхесне идентификацияләү кыенлашкан очракта, үле гәүдәләрен суд-медицина тикшеренүләре ысуллары белән танып белү (ачу, бармак эзләрен алу, тешләрен өйрәнү, генетик экспертиза үткөрү) кирәк.

Генетик экспертиза үлем турында таныклык, Эчке эшләр органнары, Россия ГТХМ, Россия Оборона Министрлыгы таләпләре буенча үткәрелә. Бу очракта медицина таныклығы экспертиза нәтижәләре нигезендә бирелә.

Үлем шартлау яки калдыклары табыла алмаган башка гадәттән тыш хәл нәтижәсендә килеп чыккан очракларда үлем факты барлык дәрәжәләрдәгә башкарма хакимият органнарына яки судка шаһитлар раславынча билгеләү рөхсәт ителә. Мондый ситуацияләрдә күмүне башкарма хакимият органы яки суд карары буенча бирелгән үлем турындагы таныклык нигезендә читтән торып башкару рөхсәт ителә.

Үлгән кешенең үлеменең якинча сәбәбе табиб һәм хокук саклау органнары хезмәткәре тарафыннан һәлак булган урында билгеләнә.

Үлем турында табиб таныклығы моргта үле гәүдәне ачу нәтижәсендә патологоанатом-табиб тарафыннан рәсмиләштерелә.

Үлем турындагы таныклык Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының ЗАГС бүлегә тарафыннан, үлем турындагы табиб таныклығы нигезендә бирелә, бу - туганнарга яки мәетне күмү урынына биру өчен нигез булып тора.

4.3. Һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) ташуны оештыру

Моргта табылган һәм мәетләрен саклаган урыннан һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) күчерү һәм алга таба күмү (жирләү) урыннарына ашыгыч рәвештә махсуслаштырылган автотранспорт, медицина хезмәткәрләре контролендә

башкарыла.

Югары Ослан муниципаль районы территориясендә эшчәнлек алып баручы азык-төлек чималы һәм азык-төлек продуктларын ташу өчен файдаланыла торган автотранспорттан кала, алдан түләмичә төзелгән килешүләр нигезендә, автотранспорттан файдалану рөхсәт ителә.

Һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) йөртү өчен билгеләнгән транспорт махсус жиһазланган һәм тиешле тамгаларга (язмаларга) ия булырга тиеш.

Һәлак булганнарны (вафат булганнарны) ташу һәм күмү тәмамлангач, транспорт билгеләнгән тәртиптә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекция чаралары белән дезинфекция узарга тиеш.

Дезинфекциядән соң санитар-эпидемиологик һәм автотранспортның дозиметрик контроле уздырыла.

4.4. Һәлак булганнарны жирләү

Төркем күмү үткәрелгәндә, күмү индивидуаль каберләргә дә, вафат булганнарның әлеге төркеме өчен уртак булган төркемгә дә башкарылырга мөмкин. Ачык һәм ябык колумбарийларның «кайгы стеналарында» көл күмелүе индивидуаль урыннарда башкарыла.

Төркем күмү хәрби һәм граждандан кешеләре төркеме өчен үткәрелгән очракларда хәрби хөрмәт бөтен үлүчеләр төркеменә бирелергә тиеш.

Күмү үлем турында медицина һәм дөләт таныклыгы булганда һәм мөрхүмнең шәхесен ачыклаганнан соң гына ясалырга мөмкин.

Чит ил граждандары һәлак булган очракта һәлак булганнарның калдыкларын күмү (репатриацияләү) мәсьәләләрен тиешле дөләтләрнең илчеләкләре яки консуллыклары белән килештерергә кирәк.

Шәхес ачыкланмаган затларны күмүне зиратларның махсуслаштырылган участкаларында эчке эшләр органдары карары нигезендә башкару рөхсәт ителә.

Кремация, санитар кагыйдәләр һәм нормалар таләпләре буенча яисә суд-медицина экспертизасының патологоанатомик тикшеренүләре нәтижеләре буенча кирәк булган очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

Сәламәтлек саклау органы кремация формасында күмүне кремацияләnmәгән калдыкларны күмү халык өчен яки эпидемия өчен йогышлы куркыныч чыганагы булырга сәләтле очракларда таләп итә ала.

Суд - медицина яки генетик экспертизадан соң деформацияләнгән яки таркалган гәүдәләргә күмгәндә, алар санитар-эпидемиологик куркынычсызлык тәмин итүче кабер табутларына яки капсулаларга урнаштырылырга һәм күмү барышында ачылмаска тиеш.

Калдыкларны консервацияләүне һәм бөлзәмләүне суд-медицина, генетик, криминалистик экспертиза уздыру өчен кирәк булган очракларда үткәргә киңәш ителә.

Бер табутта, капсулада яки урнада мәет яки берничә үлгән кешене күмү рөхсәт ителми.

Күмүдән соң акт 3 нөсхәдә төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

- а) күмү датасы;
- б) күмүнең теркәү номеры;
- в) күмү участогының номеры;
- г) күмгәннәр саны;
- д) үлем турында таныклыкның номеры һәм аны бирү датасы һәм аны биргән орган һәр күмүчегә;
- е) мәетнең теркәү номеры;

ж) һәлак булучының (вафат булучының) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

з) аны табу адресы;

и) аның яшәү урыны адресы;

к) аның туу датасы;

л) женесе

Актның беренче нөсхәсе Комиссиядә кала.

Актның икенче нөсхәсе Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының архив бүлегенә җибәрелә.

Актның өченче нөсхәсе сәламәтлек саклау учреждениесенә җибәрелә.

Һәлак булганнарның (вафат булганнарның) билгесез гәүдәләрен күмгәндә, аларны исәпкә алу, актта һәлак булучының (вафат булучының) фамилиясен, исемен, атасының исемен, яшәү урыны адресын, аның туган көнен күрсәтүдән тыш, шул ук тәртиптә башкарыла.

5. Санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру

Мәет җирләү урыннарының торышына санитар-эпидемиологик күзәтчелек һәм экологик контроль кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт һәм аның территориаль органнары тарафыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектларында, муниципаль берәмлекләрдә һәм транспортта дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелекне гамәлгә ашыру өчен булдырылган территориаль органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Санитария һәм экология мониторингын алып бару тәртибе кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт һәм аның территориаль органнары тарафыннан билгеләнә.

Күмү урыннарын карап тотуга санитария һәм экология таләпләре бозылганда, җирле үзидарә органнары җирләү урынында эшчәнлекне туктатып торырга яисә туктатырга, хокук бозуларны бетерү һәм күмү урынының әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә тискәре йогынтысын бетерү, шулай ук яңа күмү урыннары булдыру буенча чаралар күрергә тиеш.

Мәет җирләү урыннарын мыскыллау яисә юкка чыгару Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка китерә.

6. Хайваннарның үле гәүдәләрен күмү үзенчәлекләре

Гражданның оборонасы буенча төп чаралар, терлекләр мәетләрен хәрби һәм тыныч вакытта күмүгә бәйләп мәсьәләләрен хәл итү максатларында, Россия Федерациясе Авыл хужалыгы Министрлыгы тарафыннан 2008 елның 29 декабрендә расланган терлекчелек, кошчылык һәм җәнлекчелек объектларын ветеринар яклау буенча РД-АПК 3.10.07.01-09 методик рекомендацияләр таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Биологик калдыкларны эшкәртү яки күмү (яндыру) өчен китерү бурычы хужасына йөкләнә.

Биологик калдыклар түбәндәгеләр:

хайваннар һәм кош мәетләре, шул исәптән лаборатория;

аборт ясалган һәм үле килеш туган;

базарларда, сәүдә оешмаларында һәм башка объектларда ветеринария-санитария экспертизасыннан соң ачыкланган ветеринария конфискатлары (ит, балык, терлекчелектән алынган башка продукция);

Азык-төлек һәм азык булмаган чималны эшкәрткәндә алына торган башка калдыклар.

Биологик калдыкларны эшкөртү юлы белән утильләштереләр, биотермик чокырларда зарарсызландыралар, яндыралар яки аерым очракларда махсус билгеләнгән урыннарда жирлиләр.

Ветеринария хезмәте тарафыннан терлек азыгы әзерләүгә, ветеринария-санитария заводларында, ит комбинатларының техник фабрикатлары цехларында, терлекчелек хужалыкларының утилизация цехларында жибәрелгән терлекләр үләннәре сортларга аерыла һәм ваклана.

Биологик калдыкларны күмү өчен билгеләнгән урыннарның (үлэт базларын) бер яки берничә биотермик чокыры булырга тиеш.

Себер жәрәхәте, котыру авыруы, мөгезле эре терлек чумасы, Африка дуңгыз чумасы, кош-корт чумасы һ.б. белән зарарланган яки контаминацияләнгән биологик калдыкларны урында махсус бүлеп бирелгән майданчыкларда яндыралар.

Хайваннарның үле гәүдәләрен яндыруны ветеринария белгече контролендә махсус мичләрдә яки жир траншеяләрендә (чокырларда) янмый торган неорганик калдыклар барлыкка килгәнче үткөрөләр.

Хайваннарның үле гәүдәләрен жир чокырларына күмү аерым очракларда, хайваннарның күпләп һәлак булуы һәм аларны утильләштерү, яндыру яки биотермик чокырларда зарарсызландыру өчен транспортировкалау мөмкин булмау аркасында гына рөхсәт ителә, мәетләренә жиргә күмү бары тик Дәүләт ветеринария табибы карары белән генә рөхсәт ителә. Бу урында алга таба күмүне үткөрмиләр.

Хайваннарның үле гәүдәләрен сулыкларга, елгаларга һәм сазлыкларга, көнкүреш чүп контейнерларына һәм чүплекләргә чыгару, чүп-чарны һәм калдыкларны күмү максатыннан полигоннарга ташлау тыела.

7. Массакүләм күмүне оештыру эшләрен финанслау

Хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә һәлак булган, шулай ук, кирәк булган очракта, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен күмү чараларын финанслау, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының
" _____ " _____ 2022 № _____
2 кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен ашыгыч күмү буенча Комиссия турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен ашыгыч күмү буенча Комиссия турында Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре аркасында һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен ашыгыч күмү буенча комиссиянең эш тәртибен (алга таба - Комиссия) билгели.

1.2. Комиссия хәрби конфликтлар барышында яки шул конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вакытлы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә һәлак булган кешеләр һәм хайваннар мәетләрен күмү өлкәсендәге мәсьәләләренә хәл иткәндә идарә итү һәм хезмәттәшлек итү өчен төзелә.

1.3. Комиссия үз эшчәнлегендә «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы, «Халыкны һәм территорияләренә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнарга, Россия Федерациясә дәүләт санитария табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы 3 номерлы карары белән расланган СанПиН 2.1.3684-21 «Шөһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак урыннарына, житештерү, жәмәгать урыннарыннан файдалануга, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чараларны оештыруга һәм уздыруга санитария кагыйдәләре һәм нормалары»на таянып, техник жайга салу һәм метрология буенча федераль

агентлыкның «ГОСТ Р 42.7.01-2021 раслау турында «Гражданнар оборонасы. Хәрби һәм тыныч вакытта мәетләрне күмү» 2021 елның 13 сентябрәндәге 950-ст номерлы боерыгы белән эш итә.

1.4. Комиссия турында нигезләмә һәм аның составы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана.

1.5. Комиссия эшчәнлегендә катнашу өчен Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының, ведомство буйсынуындагы оешмаларның һәм учреждениеләрнең вазыйфаи затлары, коммуналь хужалык оешмалары, сәламәтлек саклау органнары, эчке эшләр органнары, Гадәттән тыш хәлләр Министрлыгы органнары житәкчеләре һәм белгечләре, хәрби комиссариат һәм башка органнар вәкилләре жәлеп ителергә мөмкин.

2. Комиссиянең төп бурычлары һәм функцияләре

Комиссиянең төп бурычлары һәм функцияләре түбәндәгеләр:

хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен күмү өлкәсендәге проблемаларны хәл итү өчен тәкъдимнәр әзерләү;

вакытыннан алда, тыныч вакытта, санитар-эпидемиологик таләпләрне үтәп, мөмкин булган жирләү урыннарын билгеләү;

үлекләргә ашыгыч рәвештә күмү чараларын үткөрү өчен акчалар запасларын булдыру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

мәетләрне ашыгыч рәвештә күмү чараларын үткөрү өчен акчалар запасларын булдыруны тикшереп торы һәм тикшерү;

мәетләрне ашыгыч рәвештә күмү чараларын тәэмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен булдыру буенча тәкъдимнәр әзерләү;

мәетләрне ашыгыч рәвештә күмү чараларын тәэмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләренең әзерлеген тикшереп торы;

хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен күмү өлкәсендәге проблемаларны хәл итү чараларына житәкчелек итү;

хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук, кирәк булган очракта, Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә һәлак булган кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен күмү өлкәсендәге проблемаларны хәл иткәндә оешмаларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итү;

гүдөләрне эзләү, аларны ачыклау урыннарын теркәү, аларны алу һәм беренчел эшкәртү эшләре белән җитәкчелек итү, аларны танып белү һәм документлаштыруны оештыру;

кануннарда билгеләнгән кагыйдәләрне үтәп, мәетләрне күмүдә җитәкчелек итү; санитар-эпидемиологик күзәтчелек җитәкчелеге һәм оештыру.

3. Комиссиянең эш тәртибе

3.1. Комиссияне Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе җитәкли.

Комиссия рәисе булмаганда, аның функцияләрен Комиссия рәисе урынбасары башкара.

3.2. Комиссия рәисе:

Комиссия эшчәнлегенә гомуми җитәкчелек итә;

Комиссия әгъзалары арасында вәкаләтләрне бүлә;

Комиссия утырышларын уздыруны тәэмин итә;

Комиссия каравына чыгарылган мәсьәләләр буенча фикер алышуда катнаша, шулай ук күрсәтелгән мәсьәләләр буенча хәлиткеч тавыш хокукына ия һәм кворумны билгеләгәндә исәпкә алына.

3.3. Комиссия секретаре:

Комиссия әгъзаларына көн тәртибе, датасы, вакыты һәм чираттагы утырышны уздыру урыны турында кичекмәстән (яисә бер эш көненнән дә соңга калмыйча) хәбәр итә;

Комиссия утырышы протоколын алып бара.

3.4. Комиссия әгъзалары карау өчен чыгарылган мәсьәләләр буенча фикер алышуда катнаша, шулай ук күрсәтелгән мәсьәләләр буенча тавыш бирү хокукына ия.

3.5. Комиссия утырышы, әгәр анда кимендә 2/3 әгъза катнашса, хокуклы дип санала.

3.6. Комиссия карарлары комиссия утырышында катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

Комиссия карары беркетмә белән рәсмиләштерелә.

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитетының

" _____ " _____ 2022 № _____

3 кушымта

Хәрби конфликтлар барышында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә һәлак булган, шулай ук кирәк булган очракта Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы территориясендә тыныч вакытның гадәттән тыш хәлләре нәтижәсендә үлгән кешеләрнең һәм хайваннарның үле гәүдәләрен ашыгыч рәвештә күмү буенча Комиссия составы

Фамилиясе исеме Атасы исеме	Вазифасы
Шакиров Илнур Ирек улы	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе - Комиссия рәисе
Черменский Максим Михайлович	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең төзелеш, ТКХ, элемент һәм энергетика буенча беренче урынбасары - Комиссия рәисе урынбасары
Кадырова Наталья Александровна	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының ЗАГС бүлеге житәкчесе - комиссия секретаре
Комиссия әгъзалары	
Колесова Елена Евгеньевна	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Финанс - бюджет палатасы» МКУ житәкчесе
Мишакин Сергей Юрьевич	«Югары Ослан үзәк район хастаханәсе» ДАССУ баш табибы (киләшү буенча)
Гобәйдуллин Рәшит Галимжан улы	Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе начальнигы (киләшү буенча)
Зиатдинов Марат Фарук улы	«Югары Ослан район дәүләт ветеринария берләшмәсе» ДБУ житәкчесе (киләшү буенча)
Пестов Эдуард Валериевич	Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча ГПС ГПС 112 ПСЧ 8 бүлеге начальнигы (киләшү буенча)
Бортников Алексей Андреевич	Россия Эчке эшләр Министрлыгының «Югары Ослан» муниципальара бүлеге начальнигы (киләшү буенча)
Фәсхетдинов Рәшит Шаукат улы	Татарстан Республикасы Югары Ослан районының хәрби комиссары (киләшү буенча)
Сергеев Александр Валентинович	«Волжанка» МУП директоры